

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, jutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi vrednimi prilogi ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure jutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Ogledi in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Laurič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pisan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

(Večerno izdanje.)

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Šest suhih let.

Narodno-napredna stranka je hotela poslati iz kmečkih občin za poslance v deželni zbor moške, kateri umejo težnje in potrebe kmeta tako, da bi mogli v deželnem zboru tudi res kaj storiti za njega. Le tisti, ki pozna in občuti vedno bolj rastoče težave kmetijstva, more govoriti o njih najjasneje ter bo znal pokazati tudi na sredstva in pota, po katerih bi se dalo odpomoči v tem in onem pogledu. Želje narodno-napredne stranke, da bi prišla v deželni zbor desetorica, ki bi pričela korenito pečati se z našim kmetijstvom, katero hira na vseh koncih in krajih, se niso izpolnile, marveč zgodilo se je, da v dveh okrajih v kmečkih občinah je prodrla klerikalna ali »katoliško-narodna stranka«. Dva duhovnika, jeden profesor in jeden javni slepar so bili izvoljeni v onih dveh okrajih v deželni zbor kot zastopniki kmečkega ljudstva. Sleparja so zapodili kljub zagovarjanju od strani »kolegov«, ostali pa so drugi.

Duhovniki v župnijah, kjer so nastavljeni, le pobirajo, ne dajajo pa nič. Farovž ni nikdar opravljen, marveč vedno mu kaj manjka, in vedno je treba, da kmet daje. Le daj, le daj, danes za to reč, jutri za ono itd. Nikdar ni miru, nikdar zadosti! Nikdar ni dosti gotovine, nikdar dosti časti. In polastili, bolje oropali so ljudstvo tudi za čast ljudskih zastopnikov, in pod pretvezo, da gre za sveto vero, katero oznanjujejo, bolje zlorabljajo v svojih župnijah, so spravili v deželni zbor dva nune in par drugih, tako da ima »katoliška« stranka večino, katera bo pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja! na sploh igrala žalostno vlogo z brezdeljem ter v glavnem zanemarjala kmeta. Ker stojé na naši strani klerikalci v večini, je udarjen s tem največ kmet. Kaj mislite, da mu bosta pomagala Gregorčič ali Grča ali celo Berbuč, kateri ima toliko vednosti o kmetijstvu, kolikor je ima osel o aritmetiki?

In da bo kmet še bolj udarjen, so si znali klerikalci s pomočjo Pajerjevo

pridobiti še obe slovenski odborniški mesti. Deželno gospodarstvo je torej odslej v rokah Lahov in naših klerikalcev, zadnjih le po imenu, ker Gregorčič je dandanašnji slepo orodje dr. Pajerja. — »Gorica« pravi, da hodi »naše ljudstvo« po svete v deželni odbor. Da, hodi. Ali h komu naj gre odslej? Ali h Gregorčiču ali Berbuču, o katerih je znano predobro naši javnosti, da nimata najmanjše sposobnosti za tako važni odborniški mesti? Ali pa naj morda slepar Cahej daje svete v imenu Gregorčiča in Berbuča »našemu ljudstvu« ter ga pri tem dere do kože? »Naše ljudstvo« sprevidi kmalu, kako stoje reči v deželnem odboru, ker kmalu začne čutiti nastopivšo dobo šestih suhih let. Seveda se bo dobilo takole kako vinarje za kak občinski vodnjak, za orglje, ako bo prosil nune, in tako kaj drugega malega, ali vsa ona vprašanja, ki zadevajo živo in nujno naše kmetijstvo, bodo počivala na slovenski strani prav vsled »zastopnikov našega ljudstva«. Četudi storijo napredni poslanci svojo dolžnost ter bodo zahtevali za kmeta to in ono, skušaje spravljati na razpravljanje vitalne reči iz našega kmetijstva, ne bodo mogli priti do vsega, ker klerikalci nimajo smisla za take reči, Pajer bo pokopal načrte in predloge v odseke ali jih hitro odvrčal s pomočjo laških in »katoliško-slovenskih glasov« — le Lahi bodo lepo eno reč za drugo sebi in Furlaniji v prilog spravljali do ugodne rešitve....

Šest suhih let je nastopilo za našega kmeta. Za vero je šlo pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja!, in sedaj je nastopila doba šestih suhih let seveda tudi pod geslom: Vse za vero, dom, cesarja! Pod tem geslom je prešla usoda slovenskega naroda na Goriškem, v kolikor je združena z deželno hišo, popolnoma v roke Lahom. Gregorčič in Berbuč sta v deželni hiši le štatista v tragikomediji, katero igra laški lisjak dr. Pajer z našim narodom.

Šest suhih let! Namesto nujne odpomoči našemu kmetu ga čakajo še britkejši časi, ko se približa propadu na rob ali pa propade. Lah se ne bo

drugi je ravno kar „preml“, tretjemu pa sega voda do grla tako, da še vedno „vodo pije“, akoravno se bi lahko rešil, ker vendar „svetuje“! Tik šempaskega polja pa moli stara „grča“ žalostno iz te vode. Dva se mislita rešiti, prvi s tem, da „gre gor“ v hribe, drugi je sel tudi gor, pa ne v hribe, ampak na figovo drevo; na tem varnem kraju je menil, da bode brez skrbi fige jedel, katere pa niso bile njegova last. Toda besede v javnem zboru: „Cahej stopi doli“ so ga tako prestrašile, da je štrbunknil v vodo, seveda brez fig.

Duh Homunculus se zaganja tudi v napredna kolesa in napredne kolesarje. Tega pa ne pomisli, da je zelo nevarno, zaganjati se v kolesa in kolesarje, ker se navadno pripeti nesreča, in dotičnik lahko premišluje potem v bolnišnici svojo nezgodo v največjih in najhujših bolečinah svojih polomljenih udov. To bodi moje svarilo, kateremu moram pridjati še to opazko, da napredni kolesarji vsaj vedo uporabiti svoja kolesa kot sport, med tem ko klerikalci ne morejo uporabljati svojih, akoravno ima vsakdo med njimi dve kolesci preveč. Le tu pa tam se jih kdo poslužuje pri kakem uvodnem članku, dopisu ali pa podlistku, kar je ravnokar napravil duh Homunculus.

brigal za kmetijstvo na slovenski strani, on ne bo dajal ničesar Slovencu, ker skrbi sam zase in ker to tudi ni njegova dolžnost. Ako pa nočemo mi sami zase skrbeti, potem seveda nam ni pomagati. Ako pošiljamo v deželni zbor in odbor take nevedneže, kakor sta Gregorčič in Berbuč, potem je umevno samo po sebi, da v kmetijstvu ne bomo nikdar napredovali, marveč hodili vedno rakovo pot. Kar kinet voli, to ima. Ali pri tem opozarjamo, da ne vera ne geslo: Vse za vero, dom, cesarja! ne rešita kmeta ter mu ne bosta pomagala prav nič na noge! To bodo naši kmetije prav britko občutili pod deželnim odborništvom dr. Gregorčiča in Berbuča...

Dolga bo ta doba britkih skušenj. Upamo pa, da te skušnje v dobi šestih suhih let izučijo kmeta tako, da za tako »vero«, kakor lani, ne pojde nikdar več v boj, ako noče, da propade ter pride slovenska zemlja tujcu v last in ž njo on kot hlapec na njej, ki je bila nekdanj njegova.

Dopisi.

Kopriva, dne 7. januarja 1902. — (Odgovor dopisniku „Prismojenca“ št. 52. dne 27. dec. 1901.) — 1) Od mačka ginjen je bil gotovo dopisnik, ker kakor vsem Koprivcem znano, pili so ga zvečer po volitvi v „hotelu“, in kakšnega krščanskega mišljenja da so kaplanovi volilci, se bode zvedelo v kratkem pri sodnji v Sezani. Glede brade Vam bodi povedano, da mi si brade ne pustimo rasti, ker si jo brijemo, Vi pa bi želeli, da bi Vam rastla, pa Vam ne, ker imate še mlečne zobe, oziroma ne smete si jo pustiti rasti, dobro vedoč, da bi potem postal čudra prikazen.

2) Komu pa poje, g. dopisnik, da je laž, da se ne bi bil g. Colja v občinske volitve vtikal. Imenujte le ednega samega Koprivca, kateri Vam to verjame, ako imate še kaj značaja. Vi pravite, da smo samo 4, a Vas je šele troje, kar Vam tudi dokažemo.

3) Res je, da sta se dan pred volitvijo na potu na Berje srečala 2 naprednjaka, katera sta tudi povedala, g. Colja, kje sta bila in kaj sta tam delala, na kar je g. kaplan odgovoril, da gre on in njegov spremljevalec

Da bi vedeli, gospod urednik, kako se temu podlistkarju smili Vrtovec. On piše: „Ubogi Vrtovec, katerega je Tumijada speljala na led, menda še ni nehal vrtati.“ Dal Bog, da ne bi še tako kmalu nehal vrtati, da bi zvrtil veliko luknjo v glavo Homunculusu, v katero bi potem vlił vsaj nekoliko soli, možgan in zdravega razuma.

Tudi Krasa ne pusti pri miru moj prijatelj. Govori in klobasa o novi burji, ki je sedaj začela briti. To je res dejstvo, ali burja je le radi tega prišla na napredni Kras, da izbrise oni skandal, katerega so napravili klerikalci s kandidaturom Černetovo. Pomnoziti so hoteli svojo črno poslansko gardo z eno črno osebo, namreč s Černetom, ne radi njegovih zaslug, ampak le radi njegovega črnega, značilnega imena.

Kakor povsod in vsako leto smo imeli tudi v Gorici „Silvestrov večer“, ne, še več, imeli smo kar dva Silvestrova večera. To je bil pač edini dan v pretečenem letu, da je imel dva večera in le eno jutro. Toda pozabil sem, da živim v deželi neverjetnosti. V čitalnici in „pri jenu“ je bilo vse do zadnjega količka natlačeno, le s to razliko, da mora imeti prostorna čitalnica mnogo manj koticov nego „Jelenova“ dverana,

tuk, g. učitelj Sinigoy nama podirat. Povejte nam, g. dopisnik, v kateri skupini pa ima ta spremljevalec in agitator volilno pravico, niti v V. kuriji ne. Tista dva naprednjaka pa jo imata pri nekaterih volitvah.

4) Vi zavijate in ne mi, saj mi nismo očitali g. kaplanu, da ne pošlje prošnje za podporo orgljam, ampak rekli smo, da se je s tem bahal in prilizoval; kaj je pač še g. kaplan govoril po hišah, nam so dotični povedali; če oni lažejo, lažemo tudi mi. Nas, ko smo se še l. 1900 za državnozborske volitve potegovali za napredno stranko, niso naši voditelji v Gorici niti poznali, ali delali smo iz prepričanja in za blagor davkoplačevalcev, ne pa kakor Vi, med kojimi se nahaja tudi eden, kateri je priznal, da mora delati za klerikalno bando, zato ker je njegov stric prijatelj don Gredolčiča. To je tudi krščansko prepričanje, kaj ne? Da pa so duhovniki odvisni od svojih škofov in da morajo po njih poveljih agitirati, to je pač že vrahcem na strehi znano, samo nekaterim Koprivcem še ne. Mi se pa nimamo nobenemu prikupiti in ne opravičevati. Capito!

5) Komu je g. Colja obljubil, da se ne bode vtikal v politiko, vprašate. Ravno svojim sedanjim pristašem in tudi v svojem govoru pri slavlolu, ko nas je pozdravil, priselši v Koprivo, saj ste bili vendarle tudi zraven, čudno, da imate tako slab spomin. Ali ni mari gosp. Colja rekel te besede: „Delajmo za narod, ampak jaz se ne bodem vtikal v Vaše občinske in ne druge politične stvari“. In tudi njegov oče je to rekel, tajite to, ako Vas ni sram. Tudi občinski tajnik bi bil rad g. Colja, ako bi starešinstvo po njegovi misli bilo izvoljeno, dobro vedoč, da bi potem tudi zupanov.

6) Da, res ste revček, g. dopisnik, ker Vaše dopise se pri „Prismojencu“ v koš mečejo; ste tri take poslali, pa so komaj enega priobčili, drugi niso bili za javnost; to nam je tudi eden od Vas priznal. Seveda bi zmagal Colja tudi brez mežnarja, krmnoseka, in Brejca, saj mi se nismo udeležili volitve. Zakaj jih je pa spravil oziroma dal spraviti na volišče? Povejte nam, po koliko glasov bi potem imel; saj so ga volili tudi taki, kateri bi po zakonu ne smeli imeti volilne pravice, ali kako dobri so mu bili. Veste, zakaj ste se potegovali za g. Coljo in ne za

ako govori „Gorica“ o natlačenem in nabitem prostoru. Mogoče je bilo res tako, toda gotovo le v parzah; ko je pa nastopil mešan zbor, se je zmanjšalo število „zvestih udov čitalnice“ s tem, da se je tretjina, če ne polovica sodelujočih članov, preselila na oder. Kar se pa tiče znane šibkosti kake pevke, da se hoče „pustiti slišati“ izmed drugih (ipsissima verba „Gorice“), je le kisle grozdje, kaj ne, gospod Mercina, ako poznate basen o lisici in o grozdu. Saj prej niste opazili vi kot tako spreten pevovodja te slabosti pri svoji učenki. Ko bi bili pri „Jenu“, bi koj umeli ono lansko zahtevo „onorevole-ta“ Grče, naj se obdači tudi ptice. Ta bistroumni mož je vedel, da so člani „pevskega in glasbenega društva“ najboljši ptici-pevci, je vedel, da bode mora! Tuma kot gospodar teh krilatih pevcev plačevati mnogo davka, če bi se sprejela njegova zahteva, in Tuma bi mogoče razpustil to društvo, posebno v slučaju, da ne dobi v tem deželnem zboru nobenega odborniškega mesta.

Koj po sv. Silvestru nas je čakalo novo iznenadenje. Toda imam li pravico goriti o iznenadenju v tej deželi samih neverjetnosti? V prvi seji deželnega zbora je bil namreč voljen Grča članom juridičnega odseka. Grča in juridična veda, to se ravno tako strinja

V deželi neverjetnosti.

(Nadaljuje Ahasver.)

Mesto hrulacij, katerih sem pričakoval na moj podlistek v „Soči“, se je oglasil duh Homunculus v pustne „Gorice“ sobotnem pismu, katero pač zasluži, da ga pristevamo v bodoče gnilih klobasam, ker marsikdo se začne zvijati v najhujših mukah, ko zaužije ta „Goričin“ podlistek kot hrano na prazen želodec, kar se je pripetilo tisto soboto črkostavcu „Narodne tiskarne“, o katerem bi pač vsak pričakoval, da si je že utrdil v svoji službi želodec proti vsakovrstnim gnilih klobasam.

Klerikalni Homunculus se obrača do klerikalnega urednika z vprašanjem, imajo li že dovolj dežja, ker drugače poplavijo vedni nalivi hribovce, med katere spada tudi podlistkar, v mrzlo in ledeno „Sočo“, pred katero trepetajo in se tresejo. Z nedovoljenjem preč. urednika „Gorice“ odgovarjam jaz ne-naprošen na to res ženijalno vprašanje.

Vaša stranka ima dovolj vode. „Oblak“ se je utrgal, in klerikalni dež se je ulil na hribe in na goriško okolico. Voda narašča. Eden je vsled te povodnji že davno „mrcina“,

enega od svojih? Zato ker tistemu, koji je bil lansko leto volilni mož za narodno-napredno stranko, niste zaupali, in ker si ne privoščite eden drugemu tiste česti, mi smo mu pa zaupali, zato smo Vam svetovali na dan volitve, da naj ga volimo skupno, je resnica ali ne? Mož bi pač lahko sprevidel, ako ni slep in gluhi, kje ima zaupanje.

H koncu Vam bodi povedano, da mi naprednjaki ne sovražimo nikogar. Ako je pa kdo v največjem delu zavezal culico in si iskal drugje kruha, je bil primoran v to, ker so bile njegove družinske razmere take, sedaj so se razmere spremenile in dotični je ostal doma in se ni vstrasil pikona, ker ako bi se ga bal, bi bil sprejel službo, katera mu je bila ponujana, kar se zares lahko zve pri orožniški postaji v Dutovljah, pa tudi Koprivcem je to dobro znano, samo Vašemu dopisniku ne, ker njemu je sploh prav malo znano na svetu.

Pravite, da so kokoši v nevarnosti. Da je to laž, Vam pa v kratkem sodnja v Sezani pove. V prvem odstavku pravite tudi, da jabolko ne pade daleč od drevesa. To pa velja za Vaše pristase, ker pokojni oče dotičnega je umrl kot župan, oskrbnik tuk. cerkve, kot predsednik krajnega šolskega sveta, dokaz, da je bil mož v vsakem obziru, in tudi sinu njegovemu se ne more nič slabega očitati.

Kako je pa žito in seno v nevarnosti, Vam bomo tudi lahko istotam povedali, tega vaš dopisnik tudi ne ve.

Dragi Koprivci, iz vsega navedenega je razvidno, da je dopisnik prav debelo po klerikalni navadi lagal, ali on ni temu sam kriv, samo nabarvan je bil prav fino, saj on ni Koprivec, mi ga dobro poznamo, kakor tudi tistega, kateri mu je dopis narekoval. Na take puhle in lažnjive dopise odgovarjati, je sicer škoda za čas, ali primorani smo v to, da ne bi spet mislili, da smo naprednjaki res tako malovredni ljudje, in da je vse res, kar klerikalni listi pišejo. Ako so pa gospodu Colji njegovi pristasi v čast, kaj nam mari, samo obžalovati ga moramo, da kot duhovnik tako malo gleda na to, s kom se brati. — Ako bi se našel le eden izmed Koprivcev obeh strank, da je le ena beseda tega odgovora lažnjiva in da dokaže to, potem pristopimo vsi naprednjaki v klerikalni tabor. — Tudi čudno se nam zdi, da ni g. Colja dopisa v „Prim. Listu“ na prižnici prečital, najbrž zato ne, ker sam dobro ve, da je vse gola in debela laž.

Koprivski naprednjaki.

Z Vipavkega. — (Razno). — Bil sem nekega dne v Brancu. Ali poznate Marka Valesa? Sedaj ga javno vprašam: G. nunc braniski in Kristov namestnik (kakor vsak nunc pravi!) Ali je vse dobro in zdravo? Ali ste se kaj vkrotili? „Pej kaku“ je s tisto kravo? Kakšna je Vaša „manira“ do ljudi? Li mislite, da smo „močerad“, po katerih bi Marko skakal? Če ste Kristov namestnik, Vas li sv. vera tako uči? Kedo Vam je dal tak „recept“? Sram Vas bilo, da delate z ljudmi, kakor svinja z mehomi! In to najbrže vse radi tega, ker vstajamo iz spanja, v katero so nas ravno nunci zabudali. Iz ust vsakega duhovnika se sliši vedno in povsod in ravno tako od Vas: smo božji namestniki, in če ste res, čemu se ne držite sv. evangelija, ne „ta namalanih“ hudičev, „očotanih“ in njih podreptikov. Držite se Kristusovih nauk, pa bo dobro! Marko, 20 let ste bili

kakor divji Hotentot in eleganti vaiček na parketiranem podu. On, namreč Grča, in ne kak divji Hotentot, je sicer pol jurista, toda on je le prva polovica, namreč „jur“.

Kmalu se začne volilni boj v hribih. Predne straže v črnih suknjah so že davno na svojih mestih. Vsako zadevo, vsako tudi najmanjšo stvar poročajo goriski centrali, generalnemu štabu, kateri jih pošilja z vsem potrebnim. Pred kratkim je poslal inspekcijo v osebi Čahejevi okrog teh straž, da se informira o delovanju vsake posadke. Največ dela bo pa zdaj v centralni pisarni, kjer bo kakih deset maziljencev noč in dan pisarilo pisma na vse strani. Potem pa gorje vam nevstranem vrstam napredne stranke. Bombe in granate polete na vas v podobah „pekla“ in „papeževnega žegna“. Municijo in provijant so vam že vzeli o priliki „ofrov“ in raznih „ber“. In ako zmagate, pač lahko trdite, da vam je Bog pomagal.

Za danes dovolj! Upam, dragi Homunculus, da se zopet srečava in pogovoriva. Do svidenja!

v solah najbrž, kakor vsak drugi Vaš tovaris, a rečem Vam na uho: Še 20 let pojdite, da se naučite „manire“, drugače se boste še po „Soči“ kopali. Toliko za „ta bot!“

Neko nedeljo me zanesle pot in kupčija v Vel. Žablj. Ker je ravno odzvonilo k službi božji, grem i jaz v tamkajšno cerkev, katera je prav „fletno“ okrašena s pajčevino. Velikožabljenci ne zamerite, da sem se tako izjavil. Ali kaj hočete, tako je! Kriv temu je bajé Vaš nunc, kaj? Zares iznenadilo me je tudi naglo svidenje z mojim sošolcem, kateri je bil, če se ne motim kot solar poln „finferjev“, kakor kaka ovca garij. Nu in sedaj je dušni pastir, ki pase krotke Žabljence. Ta dušni pastir je bukvovezov Rikeli iz Ceste, bivši kaplan v Devinu, ki se je bratil z Lahi in razdruževal tamošnje Slovence. Sram ga bodi! Srečen Devin, ki si se ga znebil! Kdo bi ga „šacal“, da je tako; človek bi mislil, da ne zna do 5 šteti. Ko sem se nagajal pajčevine in tega „debelega“ sošolca, sem bil radoven slišati se njegovo pridgo. In res koj po sv. evangeliju je „zlezlu“ na prižnico in vse „blejdu“ je pogledalo po navzočih, kakor bi koga iskalo, kajti prav na dolgo je vrat raztegnilo. Ko je „sapo“ najelo, začelo je krotke Velikožabljence dregati in sikati na nje, kakor bi zveplal vsega vraga. Bolj ko se je zadiral, več bledice je bilo videti. Vse, kar je govoril, je bilo naperjeno proti naprednjakom, katere je primerjal suntarjem, brezvercem, razkolnikom, katere bo očotani hudič baje pohrustal z „frustek“. Nazadnje je molil očenaš za razkolne brate. Nunc, ali Vas ni sram? Čudimo se pa Velikožabljcem in njih gospodarskemu svetu, da ga ne vstavi, ko jih tako mrcvari. Zamerite gor ali dol, Vi ne znate postopati! Kdor plačuje, vzkazuje, torej čemu mu ne prepoveste blatenje domačinov? Ej ko bi prišel k nam tak človek za dušnega pastirja, mi bi ga salamensko „posirali“. — Saj če mu ne zavezete ust — Vam zna še izdihniti v bedenju, potem bo lepa. Zató pozor in pamet!

Burja me je zanesla tudi v Dobravlje. Iz dolgočasnosti vzamem klerikalno „cunjo“ „Gorica“ v roke. Med čitanjem naletim na dolgo klobaso, boljše klobasarijo, pisano od tukajšnjih klerikalnih podivjancev, kajti pravi zaveden človek ne bode kaj takega klobasal, kakor sta ravno tukaj storila ta dva. Sklobasala sta nad trideset metrov dolgo klobaso v „Gorici“, katera pa je toliko vredna, kakor „kurjek“ — kajti stvarnega nima ničesar vsebi. Čentata o 7 možeh gospodarskega sveta, ki niso prišli na volišče gospodarskega sveta; kaj smo mi poklicani vleči volilce na volišče? Če niso prišli, kaj moremo mi za to? Klerikalca! poslušajta to-le: Mi smo zadostili s tem, da se je razglasilo po vsej občini, utajita, če moreta? Oglas je bil, če pa niso volilci prišli, ste jih imela Vidva ali pa Vaša klerikalna sipa — vleči za nos, če Vam je toliko na tem. Kar tiče bralnice in časopisov, kaj blebetasta, ko nikdar ne prideš v bralnico? Li mislite, da se Vama na ljubo postavi „slugo“, ki bo jemal „pasice“ s časopisov. Klerikalna apostola, ker Vama je toliko ležeče, potrudita se v bralnico, trgajta pasice, če že nočeta čitati. Čitanje Vama je deveta briga. Vama in Vašej stranki zadostuje le: obrekuje in udriha postene naprednjake, kaj ne, da je tako? Le dajte, se nič ne bojimo!

Cestariji so jako srečni ljudje, ker jih gospod križki „hajmošter“ in „patri“ radi obiskujejo. Bog vé, čemu? Ljudstvo spleta razne pravljice... prva, ko pride na svetlo, jo objavimo...

Iz Šmarj. — „Lažnjivi kljukec“ ne more ne živeti ne umreti, ako ne laže; njegov urednik je že tako kratke pameti, da niti več ne ve, kam da svojo sveto lažtorbo razposilja! V zadnji številki je prinesel debelo laž, da smo ga izbacnili iz našega bralnega društva, dasi vender dobro ve, da se po novem letu sprejemamo. Res velika škoda bi bila, ako bi se ga izbacnili, ker tako očitno in debelo lagati ne more kmalo kakšen list; celó njegova žena „Norica“ si ne upa tako podlo in nesramno zavijati resnico, kakor on, ki je patentovan za laži. Prijavil je tudi nekaj radi umora na Vrtočah, na čemer je sicer nekaj resnice, kajti ako že druge ne, vsaj priimki so resnični. Da je umakni bil liberal, to je res. Toda morilec ni bil liberal. Bil je sploh surovež, kate-rega je naše bralno društvo zaradi slabega obnašanja že pred nekaj časa izključilo; ubijalec pa je sin prav zagrizenega klerikalca, ki je vzgojil svojega sina v klerikalnem duhu. Čemur pa se moramo največ

čuditi, je to, da se je ta nesreča dogodila bas v isti gostilni, v katero je naš g. nunc z g. postarjem vred o vsaki priliki nosil svoje blagoslove; časih jo je „blagoslavljal“ celo do čez polnoči in mnogokrat pri tem pustil tam toliko blagoslova, da je revež nazadnje prav „svoh“ v nogah krevsal domov. Tudi to ni našega nuncu nič vznemirjalo in tudi v pridigah nič motilo, da se je v rečeni krčmi nedeljo za nedeljo plesalo in razsajalo. Zakaj ne? Ej, lahek odgovor! Tam so se vedno vrtele in sukale v omamljivem plesu najčistejše vestalke „klerikalnega stebra“ in di-hale iz sebe svetost, katera je vso hišo navdajala — to vse na katoliški podlagi. Zatorej ni g. nuncu prišlo na misel, da bi se kdaj spodtkal radi vseh teh čednostij, ki so se tam godile na katoliški podlagi. Sedaj si torej le naj v čast šteje, da je njegov blagoslov tako hitro klasje obrodil.

Iz Staregasela. — Kakor veste, so pred prazniki obračali vsi nunci vodo na svoj mlin; ravno tako je bilo tudi pri našem. Na kvaterno nedeljo nas je učil odpustčanja in ljubezni. Ali veste zakaj? Ker pri oznanilu je bilo oznanjeno, da za drugo bo tretja masa, pri katerem boste k „ofru“ povabljeni. Lanjsko novo leto nam je bil povedal pri oznanilu, da so nekateri zarobljenki izostali ali pa drugi da so dali več. Nò, letos pa so se zarobljenki pomnožili, letos nam ni hotel nunc reči, da so pa drugi več dali. Staroselci smo sklenili, da za par let pošljemo samo kuharico, naj ona za vse da. Saj gosp. nunc dobro ve, da v celem Staremselu se ne dobi toliko denarja kakor v farovžu. Potemtakem vodo v morje nositi ali odjemati, je vseeno; vseeno plavajo ladije po njem. Letos pa nam je zagodel na novo leto pri oznanilu o nekakšnem miru za tiste, ki so pri „ofru“ svetinjo poljubili. Z drugimi, kateri niso bili, ne vem nič, kaj bo. Nekateri hudomušneži so rekli, da tiste, ki niso bili pri „ofru“, letos uši snejo!!

Dokler je naš nunc nosil koruzno suknjo, smo mu dajali po 1 gld., mleko, krompir, zelje, repo, sploh od vseh hišnih pridelkov, povrh pa še zarebrenco in po zarebrenci smo šli še vsi k ofru do zadnjega. Ali ker smo opazili več napak, in da kar ostaja nuncu, pošilja v blaženo Italijo, smo vse opustili, ker nismo zavezani, se sorodnike rediti. Nunca pa smo dolžni. Pa da ne porečete, da nima kaj jesti, povemo, da se je lanjsko leto izrazil radi „ofra“, da bo vseeno meso jedel (letos smo ga pa tudi mi!). Ako ga danes postavite na vago sv. Mihela, nima toliko dobrih del, da bi ga obdržala, ali ob kratkem rečeno: nimamo tudi jenice, ki bi ga odtehtala. V Staremselu smo ponajveč vsi siromaki, nunc pa si zbira zaklade. Poglejte v sveti evangelij, kaj pravi o ticah pod nebom. Poglejte pa nunca! Mesto koruzne suknje nosi pa svileno, in povrh vsega si je še grajščino kupil. Bog ve torej, kam se pride, ako mu Bog zdravlje da.

Pregovor pravi, da gospodar se po strehi pozna, župnik pa po cerkvi. Spomnite se, kaj ste govorili pri neki občinski seji: Dajte v cerkev vsaki po 10 gld., za drugo je meni vedeti! Koliko pa je Vašega „vedenja“ zraven? Kadar je bila sila velika, so Vas prosili za eno pomoč. Ali veste še, kaj ste odgovorili? — — — Hoteli ste imeti vse po svojem, dokler so bili stotaki. Sedaj pa ko ni ne stotakov ne šestakov, ste se zarili v farovž, da Vas ni nič več videti. Pa saj Vam ne zamerimo, ker pri grajščini je več popravkov kakor pri cerkvi.

Veste, kako ste vabili k „ofru“ l. 1900: Pridite v obilem številu, kár dobili, dam tudi jaz v zastavo, katera se je kupila v Kobaridu. Koliko pa ste dali? — Zarobljenki nismo več; ker sodimo po Vaših delih, smo postali modrijani. Le zmerjajte nas zato z „liberalci“, kakor hočete.

Ako Vam kaj ne ugaja, oglasite se, pa Vam se kaj povemo. Za danes dosti.

Domate in razne novice.

† Josip Noll.

Prefekli teden je poročal „Slov. Narod“, da je njegov odgov. urednik, sloveči operni pevec Jos. Noll, nevarno obolel, ali vender da je upanje, da se okreva. Žal, da se to upanje ni izpolnilo. Včeraj v jutro smo dobili osmrtnico, katera nam naznanja, da je v soboto zvečer po daljši ali mučni bolezni izdihnil svojo dušo. Včeraj proti večeru so pokopali njegove zemske ostanke v Ljubljani,

ob ogromni udeležbi od strani meščanstva, dostojanstvenikov in društev.

Pokojni Noll se je bil posvetil že v svojih mladih letih, zapustivši tla visokošolskih studij, operi in kot operni pevec je nastopal v Avstriji, v Italiji in v Rusiji ter širil čast slovanske pesmi tudi po slovanskem jugu. Njegov glas, bariton, je bil diven, in z glasom je znal spojiti tudi igro, tako da smo imeli v njem popolnega igralca. V poznejši dobi se je nastanil v središču Slovenije, v Ljubljani, ter si pridobil za povzdigo slovanske opere, katera stoji dandanašnji na tako visoki stopinji, da se ji še drugorodci čudijo, nevenljivih zaslug kot režiser, kot pevec in igralec. Poleg tega svojega pravega poklica je sodeloval v uredništvu „Slov. Naroda“ ter bil član raznih slovenskih društev, razumno tudi „Sokola“, kateremu je bil marljiv član in odbornik mnogo let. Na sploh pa je bil pokojni Noll v družbi ali kot govornik markantna oseba, katere nisi pozabil, ako si jo enkrat videl... Kdor je pohajal slovensko gledališče v Ljubljani ter videl nastop in čul diven glas pokojnega Nollja, ta je bil navdušen zanj, in to še toliko bolj, ako se je upoštevalo, da se mož bliža že 60. letu, ali je vender njegov glas še tako lep in igra tako precizna.... Toda danes ga ni več. Velika izguba je zadela z njegovo smrtjo slovensko opero, in še dolgo se bodo spominjali Slovenci v Ljubljani in drugodi tega dičnega pevca, v zgodovini našega razvoja zadnjih desetletij pa ostane njegov spomin zabeležen na častnem mestu. Večnaja mu pamjat!

Smrtna kosa. — Iz Ljubljane poročajo, da je umrl g. Jos. Kušar, deželni poslanec in predsednik krajske trgovinske in obrtne zbornice. Pokojnik je bil pred leti tudi drž. poslanec Ljubljane. V trgovskih in meščanskih krogih ljubljanskih je bil pokojni jako cislana oseba. Sin njegov je odvetnik, znani Sokol dr. Josip Kušar v Ljubljani. Pokojniku bodi blag spomin!

Imenovanji in sprememba v politični stroki. — Komisar na politični oblasti v Pulju, Oto Schneider, je imenovan višim komisarjem, dr. Alfred pl. Lill pa c. kr. komisarjem. Dosedanji okrajni glavar na Voloskem, vitez Scarpa, je že odpotoval na svoje novo mesto v Mali Lošinj. Gosp. Scarpa je bil le malo časa na Voloskem. Ker pa je to mesto, ki je jedno najlepših, sam zamenjal z jednim najzadnejših, sodi se sploh, da so morali biti jako težki razlogi, ki so ga prisilili v to.

Za častne kanonike so imenovani č. gg.: dr. Josip Gabrijelčič, rektor osrednjega semenišča v Gorici, semeniski profesor Dom. Alpi, dekan v Črnicah Anton Cibič, župnik v Gradežu Iv. Rodaro in dekan tolminski Jos. Kragelj.

Za pevsko in glasbeno društvo se je nabralo po občnem zboru Solkanske „Čitalnice“ dne 12. t. m. med rodoljubnimi in naprednimi Solkanci kron 7-10. Živeli darovalci in posnemovalci!

Mladina „Goriškega Sokola“ priredi v soboto svojo prvo malo maskrado v društveni telovadnici. Razposljejo se posebna vabila, brez katerih vstop ni dovoljen. — Vstopnina za nečlane 60 vin., za člane 40 vin. Dame so vstopnine proste.

Veliki ples moškega in ženskega zbora pevskega in glasbenega društva vršil se bo torej jutri v Dreherjevi dvorani. Pricetek ob 9. uri zvečer. Vhod v dvorano na telovadnem trgu. Vstopnina za gospode dve krone, dame so vstopnine proste. P. n. člani moškega in ženskega zbora so uljudno naprošeni, da nastopijo na plesu polnoštevno, in sicer gospodje v salonski opravi. — Dotični gospodje pevci, kateri bodo opravljali drugače, pa naj si izvolijo pripeti pevsko znamenje. Rodoljubom z dežele, kateri se mislijo udeležiti plesa, se seveda glede oprave ne dela nikakih prepisov, želi se le temna obleka. Zanimanje za ples je naravnost velikansko, tako da ni dvoma, da bode jutri pri Dreherju vladala zopet ona animiranost, katera diči vse zabave, kar jih je doslej priredilo naše vrlo pevsko in glasbeno društvo. Inteligenca slovenska, na svidenje torej jutri pri Dreherju!

Iz seje c. kr. okrajnega šolskega sveta za goriški okraj. — Utok radi vzdrževanja italijanske ljudske šole v Podgori pri Gorici, kojega je podal tuk. c. kr. okr. šol. svet, je upravno sodišče na Dunaju za-

vrnilo. (Odpreti boče v najkrajšem času italijansko solo za par privandranh Italijanov, ki jemljejo v tamkajšni papirnici domačinom najboljše zasluzke). — Na svojih mestih so postali definitivni: Gosp. Kutin Anton, Št. Maver-Podsabotin; Pavlica Urh, Bukovica; gđc. Jug Ana, Vrtojba; Oblak Amalija, Kamnje; Manzoni Eliza, Kanal, in Komac Marija, Rihemberg. — Iz službenih ozirov je premeščen v Tribušo Rustja Anton, naduč. v Šempasu. — Premaknjeni so v I. plačilni razred g. Kaca fura Anton, gđc. Mozetič Adele in Perc Marija. V II. plačilni razred gg. Pavlin Leopold in Leban France, ter gđc. Lukman, Cej in Kumari. — Priznale so se petletnice in sicer: V. gg. Lapajne Matej, IV. Komavli Jakob in Urbancič Marija; III. Balič Josip, Budal Josip, Bele Anton, Mozetič Adele, Baycon Alojzija in Perc Marija; II. Doljak Kristina in Lukman Ana.

Gosp. Kutinu, ki je odšel za suplenta na deško vadnico v Koper, se je dovolil enoletni dopust. Brezplačni dopust do konec sol. leta se je dovolil g. Sinigoj Francu, učitelju v Sv. Križu.

V prih. šolskem letu se bodo zidala nova šolska poslopja v Solkanu in Avčah, ter prizidalo II. razred na Dolu.

Pavšal za snaženje in kurjavo se je po- višal za 2438 K. Kakor druge prejemke iz- plačevalo se boče tudi pavšal za snaženje naprej. V pokritje vseh stroškov se je dolo- čilo 65% šolska doklada. „Učit. Tov.“

V Podgori bodo torej — kakor je razvidno iz poročila c. kr. okr. šol. sveta — morali odpri laško solo. Tu se mora spomniti vsakdo usode slov. mestne šole v Gorici, katera je nameščena v stari in gnili Katinellijevi vojašnici Podturnom na skrajni, odljudni periferiji mesta, kamor stariši ne morejo pošiljati svojih otrok, ako imajo le količkaj ljubezni do njih. (Samo dr. Gregorčič je v Gorici edini Slovenec, ki podi uboge slovenske otroke v Podturen ter trdi, da se jim ne godi nikaka krivica!) Tu je prilika, da se Lahom vrne ter se postopa z njimi tako, kakor postopajo oni s Slovenci v mestu. Ako je dobra za slovenske otroke na njih lastni zemlji gnili Katinellijeva vojašnica, potem mora biti dobra za otroke laških privandrancev v Podgori zadnja podrti lopa kje na koncu občine. Ako je kaj mož v Podgori na poklicanih mestih, vedo, kaj imajo storiti. — Ako nas Lahi tepejo, jih ni zato ne bomo božali. Tako ne-pametni ne smemo biti.

Napuh in nadutost klerikalcev se kaže posebno v „Norici“. Ker se jim je po- srečila zmaga ob volitvah v deželni zbor, postajajo tako domisljavi, kakor da imajo celo deželo v žepu. „Gorica“ pisari tako na- duto, kakor da bi cela dežela plesala po pištalci njenega rednika, ki je že bridko stokal: „Kaj bo, kaj bo?“ — ko je moral plačevati težke račune. Zdaj je prišel seveda do jaslij, iz katerih bo pridno žrl, delali pa bodo drugi, kakor bodo znali in vedeli, Slovencem ne v korist.

In zopet poziv dr. Tumi! — V „No- rici“ od sobote smo čitali nov poziv dr. Tumi s podpisom „več duhovnikov Tolmin- skega okraja“, ki zahtevajo dokaz, da je „duhovščina Tolminskega okraja ljudem gro- zila z večnim pogubljenjem itd.“ — „Soča“ je prinesla tekomo časa že nesteto dokazov, ki so ostali nesporbiti, ker se na njih ne da nič spodbijati. — Kar so počenjali predzrni hujskači v črni suknji, presega meje človeš- kega razuma; sam hudčič ne bi mogel bolj peklenski voditi volitev! Ali vse to je znano i najpriprostejšim hribovcem! Zdaj pa zahtevajo še enkrat ... podrobnih dokazov, da bi se ti črni lumpje spravili z vso svojo peklensko jezo nad uboge — priče. To bi bila nova inkvizicija! Politikujoči pop pa priseže stokrat po krivem, da se le znese nad nasprotnikom. — Zato naj se oni črni brezvestneži, nevredni duhovske službe, le zadovolje s kratko izjavo „Soče“: Kar je rekel dr. Tuma, je le blede senca vse one grozne resnice, kateri smo bili in smo žive priče. — Nase cerkve niso več hiše božje, marveč hiše razpore, jeze, sovraštva, hiše greha, hiše laži in obrekovanja, hiše najne- sramnejšega terorizma na dušo in voljo pri- prostega poslušalca! Kar je razumnijih ljudi, se boje cerkve, kajti kedarkoli stopijo noter, slisijo le nesramno obrekovanje sebe in so- misljenikov! Treba bo iskati pot, po kateri pojdejo iz cerkve: ali taki črni lopovi ali pa — ljudstvo!

Z Bovškega nam pišejo: — Torej Gre- gorčič in Berbuč sta nova deželna odbornika.

Nó, sedaj vidimo „vero“, katera je bila v nevarnosti, sedeti varno v dež. odboru, in ta je Gregorčič in Berbuč. Tudi v Gregorčiču je dozorela ona „sacra auri fames“, katera je prirojena tej kasti.

On ne bo „žmagal“, potegniti zraven plače semeniskega profesorja, katera znaša nad 4000 K na leto, zraven dijet po 20 K na dan kot državni poslanec, zraven po 16 K na dan kot deželni poslanec, še plače dež. odbornika v znesku 4000 K na leto in zraven uživati še ugodnosti dopustov — ker povsod ne more biti prisoten, torej dopust na vse strani — ko je celo leto zavidal dr. Tumi v svoji „Gorici“ takrat veliko manjšo plačo de- želnega odbornika, katero je ta v resnici tudi zaslužil. Gregorčič vdobi sedaj tako plačo — brez dela, saj povsod ne more sodelovati, kakor je treba — da bi pri tej lahko živel pet družin v mestu — no, na deželi pa kar cela vas, in ljudstvo k vsemu temu molči! Ta „vera“ je bila v nevarnosti!

Da Gregorčič ne bo mogel opravljati tega posla, to dobro ve Pajer in vsi drugi poslanci, ali ravno takega odbornika hoče Pajer imeti, da bo vodil on (Pajer) sam in drugi ital. odborniki vsa opravila, da bodo delali — to se razume — le za ital. del dežele, ker napredni slov. odborniki bi bili provzročevali Pajerju preveč „sitnosti“ in bi ne dopuščali, da bi se stekale vse doklade, vplačane od Slovencev, v prilog ital. prebi- valstva. Pajer je zagotovil Gregorčiču plače dež. odbornika, ali ne mešaj se v odborovo delo — zato dobiš dopust!

Že sami dopusti bodo znašali celo dobo — ker z izgovorom: opravilo na Dunaju: dopust, opravilo v deželnem odboru: dopust iz drž. zbora, opravila v drž. zboru: dopust iz dež. odbora, in glavno opravilo v ured- ništvu „Gorice“, bo izkoriščal vse te dopuste! Torej pri najboljši volji je kako delo, da ne govorimo o uspehih, nemogoče. In ako bi hotel v dež. odboru tudi kaj pregledati, ne more, ker je stvar sama na sebi že kompli- cirana, treba je večjega znanja — in predno si to pridobi, preteče že skoraj doba in do- seglo se ni nič. — Zato bomo Slovenci brez dež. odbornika, po drugi strani bomo imeli čast, da smemo pridno zalagati dež. blagajno. — In gospodje se ne sramujejo delati „z ljudsko voljo“ takih ostudnosti, katere so spo- sobne pregnati iz dežele vsakega pošteno mislečega in značajnega človeka.

Kardinal na agitaciji. — Že od več stranij nam je došlo vprašanje, ali je res, da se je kardinal Missia toliko „ponižal“ ter se peljal v poset k nekemu veleposestniku, ker je bil kandidat za deželni zbor, ter vpliv- val nanj, naj bi pristopil stranki dr. Gregor- čiča. — Na to odgovarjamo: Mi tudi smo slisali to novico, in sicer v obliki, ki zelo odločno razkriva resnico. Prav bi bilo, da bi se ta dogodek pojasnil! Kdor more in hoče resnico izpričati, naj se oglasi.

Zloraba vere in cerkve. — Kurat v Levpi je v nedeljo nesramno zlorabljal vero in cerkev v grde politične svrhe. Dejal je med pridigo, da on ne da odveze na- ročnikom „Primorca“. Ta list in tis- karno podpirajo le judje.

Mi bi morali izročiti sodnji tega nesram- nega nunca, ki hoče na tako predzren način delati škodo političnim nasprotnikom. Tega danes še ne storimo, ker s tem pijančkom se ne maramo pravdati. Pride kaj bolj resen „kandidat“ pod nož! — Ta slučaj pa do- kazuje zopet, kako podlih sredstev se poslu- žujejo politikujoči nunci! Oni kar naprej po- vedó, za katere grehe ne dajo odveze! Oni sami ustvarjajo nove grehe in hočejo delati z njimi dobre kupčije! Kako je s spovedjo in odvezo, je vse natanko določeno. Ti ne- sramni popje pa piskajo na cerkvena določila in delajo vsak po svoje, kakor jim skoči v pijano glavo.

Tako predzno se zlorablja vera in verski čut ljudstva. Na take načine hočejo ohraniti ljudstvo v temi, v odvisnosti! Pa se bodo čudili, ako raste odpor proti takim in enakim lumparijam farovških neotesancev.

Klerikalni računi. — „Gorica“ od sobote šteje vse tri zastopnike veleposestva med — svoje kimavce. Čestitamo! — Po- pravka se „Gorici“ ni treba bati! Mi pa sprejemamo ta račun „Norice“ na znanje, da bomo znali i mi — obračunati, ko bo čas za to!

Iz Dornberga smo čitali v „Norici“ dopis, katerega ni pisal noben Dornberžan. Glavni del, ako ne vsega, ima na črni duši Lovre Točobran, ki se hvali, da ima ondi že — svojo hišo! Kaj bi ne! Saj hoče spraviti

ves Dornberg pod svojo kapo! On jedini bi imel polne žape, vsi drugi pa (z županom Bercetom vred!) bi bili le njegovi ponižni sluge!

Nevedna profesorja ali farška pod- lost!! — Dasi je „Soča“ že povedala, da hoče dr. Treo iskati pri državnem so- dišču razsodbe, ali je imel volilno pravico ali ne, vkljub temu ostaja „Norica“ pri trditvah, da hoče rekurirati proti sklepu de- želnega zbora radi nepotrditve. — Dr. Treo se hoče poslužiti legalne poti, da se pritoži radi odrekanja volilne pravice! Le bedaki ali podleci pa morejo pisati, tako, kakor piše „Gorica“. Tem ljudem je bob v steno, naj jih zavrremo še tako temeljito! Ako jim pa rečemo „lumpi“, kar so, potem kričijo, kako da smo neotesani. Kako naj se torej boj- jemo proti takim podlim dušam?

Lokavškega „grofča“ je vzela „No- rica“ v zaščito. Moj Bog, koga pa, ako ne njegga, glavnega „aventorja Centrifuge“. — Revček, kako ga imajo v krempljih. — In kako udrihajo po nadučitelju! Pa zakaj? Sami povedo: edino zato, ker je ob volitvah nekaj agitoval. — Škandal! Gospod T. je ubogo malo agitoval, a se radi tega udrihajo po njem. Taka je farovška predzrnost!

Obesil se je. — V soboto popoldne okoli 4. ure se je bilo zbralo hitro več ljudi na ulici Korenski, kakor tudi so bila polna okna gledalcev, kako so odpeljali v mrtvašnico 62 let starega Franca Nagliča, kateri se je obesil v kleti. Cel dan so ga iskali okoli po vseh onih krajih, kjer bi utegnili biti, ali zaman. Popoldne okoli tretje ure pa je sla njegova mlada žena v klet, kjer ga je našla obešenega. Obesil se je z „gajzlo“. Naglič je trzil s ptiči in drugo robo ter bil v dobrih gmotnih razmerah. S svojo mlado ženo, ka- tera je bila tretja, ni živel v najboljši har- moniji. Drugi hočejo vedeti tudi, da je bil Naglič včasih kakor zmešan, kar bi bilo dalo povod samomoru.

„Jednakopravnost“, glasilo društva jednakega imena v Idriji, izhaja vsak drugi četrtrek v naši tiskarni. Celoletna naročnina znaša v Idriji 2 K, po pošti 3 K. — Pripo- ročamo jo, posebno društvom!

Usoda posojenega kolesa. — 8. t. m. si je izposodil neki Augusto Oliva kolo pri bratu, ki je v službi tvrdke Saunig & De- kleva. Kolo je bilo seveda last te tvrdke. Oliva je prodal kolo v Gradišču ob Soči za celih 20 K. Še predno pa je dečko zalumpal te kronice, je izvedela policija za to imenitno kupčijo, zasledovala jo in nazadnje kolo za- sačila zopet v Gorici, kamor je bilo že zopet prodano za 25 K. Pogumni kolesar Oliva premišljuje zdaj v hotelu pri sv. Antonu o svoji kupčiji s kolesi.

Kecskemety v Sosljanu. — Zvečer 10. t. m. so prijeli orožniki v Sosljanu ne- kega Josipa Bulovarja iz Turna v Hrvatski. Bulovar je mlad gospod, kaj elegantno na- pravljen. Orožniki so sumili, da je prijeli gospod famozni Kecskemety, kateri je, kakor znano, pobegnil s pol milijona ukradenega denarja iz Budimpešte ter ga še doslej niso dobili, pa tudi nikakega sledu ni za njim. Bulovarja so peljali na glavarstvo v Gradišču ob Soči, odkoder so brzojavili na Hrvatsko po informacije. In dosle informacije so opro- stile uboge Hrvata sistnosti, v katere ga je spravil sum, da bi bil on slepar Kecskemety.

Predno gre kdo mlajših gospodov kam na potovanje, naj se torej poprej dobro ogleda v zrcalu doma, če ni kaj podoben Kecske- metyju, da se tako izogne neprimlikam!

Iz Krepljen nam pišejo dne 8. t. m. Dne 1. prosinca je imelo tukajšnje „Bratno- Vinogradsko in sadjarsko društvo“ svoj občni zbor, in sicer po prenovljenih pravilih, ka- tera je c. kr. namestništvo v Trstu potrdilo meseca nov. min. l. Na dnevnem redu je bilo: potrjenje računa za leto 1901. in v zmislu novih pravil potrditev proračuna do- hodkov in stroškov za leto 1902. in volitev odbora. V novi odbor so bili izvoljeni gg. Avgustin Orel predsednikom, Ivan Tavčar, Vinko Kompare podpredsednikom, Anton Tavčar tajnikom, Ivan Kobal blagajnikom, Anton Gomizel in Alojzij Brundula odbor- nikom, vsi iz Krepljen, Viktor Širca iz Godenj tudi odbornikom. Za pregledovalce računov in v društveno nadzornišvo: Miha Brundula iz Krepljen, Avgustin Vrabec iz Godenj in Fer- dinand Jonke, duhoven v Dutovljah. Za mi- rovno sodnijo: Luka Tavčar in Ivan Tavčar iz Godenj, Alojzij Širca posestnik in trgovec iz Dutovljen, Anton Tavčar iz Krepljen; za predsednika mirovne sodnije Andrej Tavčar iz Krepljen.

Je pač Nemec, ki ne umeje slo- venski, in je dopis iz Podgore v „Soči“ le podpisal, ali prav za prav podkrižal (kajti revež ne zna podpisati svojega imena), kar so mu drugi načetkali radi dopisa „Gorice“ št. 104. „Cena petrolju“. Prav. Nemec iz Podgore ne umeje slovenski; pač pa umejejo nekateri njegovi odjemalci, koji mu tolmačijo v laskem in če je treba tudi v nemškem je- ziku (ker ne zna slovenski) in zahtevajo pe- trolj po 14 kr. liter, ne le pri njem, ampak tudi pri drugih trgovcih rekoč: Saj je pisano v „Gorici“, da se udobi v mestu po 14 kr. liter. „Gorica“ pa se nekako zgovarja, da tako piše „Naša Sloga“. Kar „Sloga“ laže, sme tudi „Gorica“ lagati? Svobodno! — (Svo- bodno sme tudi ljudstvo opozarjati, da se ne da odirati od trgovcev na deželi, ki imajo 6 do 8 kr. od litra več dobička kakor trgovci v mestu!) Če bi že bilo vse res, kakor je „Gorica“ pisala, da je cena tako nizka — nikdar pa opozarjati ljudstvo, da se ne da odi- rati. („Gorica“!) Ta pa umeje slovenski!

Slovenec.

Opazka uredništva: Z dopisom g. Nemca v pred zadnji „Soči“ se strinjajo tudi drugi prizadeti trgovci ter se izrekaajo proti pisavi „Gorice“, kar je umevno samo po sebi. „Gorica“ je za jedno blamažo bogatejša.

Razgled po svetu.

Wolf bo, kakor se kaže po volilnih shodih, zopet izvoljen v drž. zbor. Vsenemski klub je izjavil, da ga ne sprejme v svojo sredo. — V javnosti se na široko razpravlja o znanem Wolfovem skandalu. Na njegovi strani stojita tudi posl. Tschan in soproga, stariši zapeljane hčerke, sedaj soproge prof. Seidla. Seidl pa trdi, da je Wolf človek brez časti, ki ne more nikogar več razzaliti.

Ljubljanski „Sokol“ je imel dne 9. t. m. svoj občni zbor, na katerem je bil zopet g. dr. Ivan Tavčar izvoljen starost. Društvo šteje sedaj kakih 800 členov.

V nemškem drž. zboru je stavil po- slanec Jazdzewski interpelacijo, v kateri ime- nuje znano postopanje Nemcev v Vrešnu barbarstvo, katerega ne more umeti olikani svet. Nastal je hrup po zbornici. Ministerski predsednik Bülow je odvrnil, da pošlje v Vrešen vojsko posadko — a bo nadaljeval s ponemčevanjem.

Jezuiti s Francoskega pridejo vzlic vsemu tajanju vendar v Avstrijo. Poljski list „Naprzod“ naznanja iz popolnoma zanesli- vega vira, da so francoski jezuiti kupili 20 juter zemlje pri mestu Jaslo, kjer hočejo se- zidati samostan za milijon kron. Ubogi Av- strijanci, ki imamo še premalo to zalege!

14.342 topov ima pet evropskih držav. Na čelu vsem vojaškim državam stoji Rusija, ki ima sama 4702 topa. Potem sledi Nemčija, ki ima 3372, Francija s 3191, Avstro-Ogerska z 2920 in Italija s 1152 to- povi. Dvozeza Rusija in Francija ima 7898 topov proti 6444, ki jih ima trozeza Nem- čija, Avstroograska in Italija. V slučaju vojne med dvozezo in trozezo bi torej lahko gr- melo 14.342 topov. In mi živimo v dvajsetem stoletju, v stoletju napredka, krščanstva in miru.

Tepecer ni konec. — Davek za ne- umnost, kakor je poslanec Roser imenoval malo loterijo, je prinesla državi od leta 1897. do 1900. čistega dobička 51,079,544 kron. Iz službenih računov se razvidi, da je av- strijsko prebivalstvo ta štiri leta loterijskemu hudču več kakor 60 milijonov kron žrtvovalo.

O ruski in nemški armadi razprav- ljajo sedaj razni časopisi. Po številu prebi- valcev Rusija zamore postaviti v boj še enkrat toliko vojakov kakor Nemčija, ker Nemčija ima 57 mil., a Rusija 140 mil. pre- bivalcev. Ako bi od 57 mil. slo na Nemškem v vojno 5%, bi bilo vojakov 2,850.000, a v Rusiji pa po istem merilu 7,000.000. — V skrajni sili more imeti Nemčija po 15% 8,550.000 vojske, a Rusija po istem merilu 21,000.000 t. j. za 12.450.000 več! Običajno se vzame v vojni 2—3% od moskega pre- bivalstva, torej ima Nemčija 3, a Rusija 7 milijonov vojske. Francoska ima v mirnem času 616.475, v bojnem času 4,272.000 vo- jakov, torej Rusija in Francoska v vojnem času skupaj 11,372.000 vojske. Trojna zveza Nemska na papirju 4,350.000 Avstro-Ogerska 1,872.000, Italija 3,261.000 (na papirju). — Skupno trojna zveza 9,483.000 proti dvojni zvezi, ki ima skupno 11,372.000 vojakov. Trojna zveza ima skupaj 137 mil. prebivalcev, dvojna zveza pa 183 milijonov.

Natečaj.

V šolskem okraju goriške okolice se razpisuje v definitivno nameščenje:

1. mesto nadučitelja na trirazredni ljudski šoli v Mirnu ter na dvorazrednih ljudskih šolah v Grgarju in Št. Martinu;
2. po jedno mesto učitelja-voditelja na enorazrednih lj. šolah v Lokovcu, Rupl, Vedrijanu in Vel. Žabljah;
3. mesto potovalnega učitelja za Srednje in Kambreško;
4. po jedno mesto učitelja na dvorazrednicah v Šmarjah in Kozani in na ekspozičuri v Dobravljah;
5. po jedno mesto učiteljice na trirazredni lj. šoli v Kanalu in na dvorazrednih lj. šolah v Ajdovščini, Št. Martinu in Lokovcu.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v deželnem zakonu z dne 6. oktobra 1900., dež. zak. štev. 26. Potovalni učitelj dobiva tudi potnino letnih 200 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje v teku šestih tednov po tretjem razglasu tega-le natečaja v uradnem listu pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

C. kr. okrajni šolski svet
v Gorici, 10. januarja 1902.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, del
matinških in
lsterskih
vinegradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce. Cene zmerno. Pošta plačana.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Volnene čimke barve - 85 kr. dalje
Bluze za ženo - 140
Živahnike (modro) - 85
Srajce za gospode - 15
Krajevke - 95
Dežilke

J. ZORNIK GORICA

J. ZORNIK GORICA

Pozor!

Za vsakega važno! Na pol zastoj!

Lekarna Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žoladne kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepje pokvarjeni žolodci storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vln.
Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatev pa jedino le v lekarni
Cristofolletti v Gorici.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisanim jamstvom
razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatulne
Most (Česko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
veržica fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.
Tvrška je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
in srebrne svetilje iz razslav t. tisoče priznanih
pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka E. Riessner, v Namski ulici 3, (nasproti namski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za
vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko
zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške po-
trebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni.
Naročila za deželo izvršuje točno in solidno.
Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno
črk na perilo.

Žrebanje nepreklicno 16. januarja 1902. Pojutranjem žrebanje.

Loterija za gorka zatočišča glavni dobitnik 40.000 kron v vrednosti.

Srečke à 1 krono

priporočajo: **G. Gentili, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in
A. Pincherle v Gorici.**

Priznanje 14 kroga velesp. domačega ženstva.

Gg.

Žnideršič & Valencič, Il. Bistrica.

Ne dam mnogo na pretirovana časnikarska hvalisanja blaga, a vendar sem vsled Vašega inserata poskusila s testeninami Vaše tovarne, četudi skrajno nezaupljivo. Resnici na ljubo pa Vam moram izjaviti, da so Vaše testenine zares izborne ter presegajo po kakovosti druge enake izdelke. Nezaupljivost, katero se ima do testenin drugih tovarn, nikakor tedaj ne velja za Vaše izdelke.

S spoštovanjem

J. Črnagoj, nadučiteljeva žena.

Ljubljana Barje, 28. nov. 1901.

Prošnja tvrdke: Prosimo, pazite na naše prave testenine, ker se skuša druge izdelke za naše prodajati; slučajev in pritožb imamo obilo. — Naše testenine so vzlic neznatno višji ceni, cenejše kot druge, ker so kuhane dva. do trikrat večje in se jili zaradi tega znatno manj od drugih potrebuje.

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se
izkazuje vsak dan bolj uporaba

**Kathreiner-Kneippove sladne
kave.**

Nobena skrbna gospodinja naj se
ne pomišlja dalje uvesti to tečno
in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega na-
domestila za zrnatno kavo, kjer je ta
zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
se dobiva prista samo v izvornih
zavočkih z varstveno znamko
»župnik Kneipp«. Odprto odtehtana
ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.

Jaz Ana Csillag

Gospa Ana Csillag!
Prosim, da takoj pošljete šest
lončkov Vašega preskušenega ma-
zila za raščo las na naslov:
Gospa grofica Cavriani - Auersperg
Grad Gleichenberg pri Gradcu.
Blag. gospa Ana Csillag!
Izvolite mi kretom pošte poslati
s povzetjem zopet 2 lončka Va-
šega izvrstnega mazila za raščo
las.
Spoštovanjem
Emilija pl. Baumgarten, Steyer.
Gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi kretom pošte
pošljete en lonček Vaše izvrstne
pomade.
Ludv. vit. pl. Liebig, Liberec.
Blag. gospa Ana Csillag!
Vaše znamenite pomade prosim
še en lonček.
Grof Srečko Conrey, Dunaj.
Blag. Ana Csillag!
Prosim Vam, da mi kretom
pošte pošljete Vaše izvrstne lasne
pomade dva lončka.
L. Schweng pl. Reindorf,
c. kr. stolnika soproga v Pragi.
Gospa Ana Csillag! Dunaj.
Od Vas poslana mi Csillagova
pomada je izvrstno delovala. In
me veseli Vas obvestiti o tem, da
siramno sem jo malo fasa rabila.
Radi izvrstnega dela nja jo bom
toplo priporočala vs. prijateljem
in znancem.
Adela Sandrock, gledališka igralka.
Vaše blagorodje!
Uljudno prosim, da bi mi s
poštnim povzetjem doposlala en
lonček lasnega mazila.
Guido grof Starhemberg, Kúpsöd.
Blag. gospa Ana Csillag!
Blagovolite mi Vašega presku-
šenege mazila poslati še 1 lonček.
Jaka Girardi pl. Ebenstein, Trient.
Blag. gospa Ana Csillag!
Dunaj!
Na ukaz Njene ekscelence gospe
pl. Szögyeny-Marich prosim, da
mi pošljete en lonček Vašega iz-
vrstnega mazila za 3 gld.
Sprejmite ob jednem zahvalo.
Gospa grofinja se je o vspehu
mazila izrazila jako pohvalno.
Z odličnim spoštovanjem
Frida Gless,
komorna gospa Njene ekscelence.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi pošljete en
lonček Vaše izvrstne pomade za
lasi.
Grofica Vilma Metternih,
Grad Rubein p. Meranu, Tirolsko.
Blag. gospa Ana Csillag!
Pošljite mi po povzetju 1 lon-
ček Csillovega mazila za raščo
las kojega sem že imela.
Spoštovanjem
Kneg. Hohenlohe voj. kneg. Solm.
Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi Vaše slavno
znane lasne pomade pošljete še
en lonček.
Mejnigrof A. Pallavicini,
Abanž Szemer.
Gospa Ana Csillag!
Za še enkratno pošiljatev enega
lončka Vašega izvrstnega mazila
za lasi prosim
Knežinja Karla Cöthen, (Anhalt).
Vaš. Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi po poštnem
povzetju pošljete še en lonček
mazila za lasi. Spoštovanjem
Baronica Baselli, Enna, Westbahn.
Blag. gospa Csillag!
Slišal sem že mnogo dobrega o
Vašem čudodelnem mazilu, vsled
česar Vas uljudno prosim da mi
kretom pošte pošljete dva lončka.
Vas lepo pozdravlja
Antonija Welanter, Gorica.
Bekony-Sz. Sászló.
Gospa Ana Csillag!
Pošljite mi po poštnem povzetju
en lonček Vašega preskušenege
mazila za lasi.
Grof Em. Esterhazy star.
Vaše Blagorodje!
Pošljite mi po poštnem povzetju
en lonček Vašega preskušenege
mazila za lasi.
Grofica pl. Wurmbrandt, Birkfeld.
Blag. gospa Ana Csillag!
Dunaj.
Prosim, da na spodnji naslov
blagovolite poslati za ekscelence
gospo grofico Kilmanssegg, na-
mestnico na Dunaju, Gosp. ulice
6. 3 lončke pomade po 2 gld za
chranjenje lasi, k. tera je izkazala
dobre uspehe. Spoštovanjem
Irma Pletzl,
komorna gospa Njen. ekscelence.

Ana Csillag
Dunaj I.,
Seilergasse 5.